

Перелік посилань:

1. Ковальова Т. В. Організаційні аспекти формування звіту про управління. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. Харків : Стиль-Издат. 2019. С.57–66.

2. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» : Закон України від 05 жовт. 2017 р. № 2164-VIII. URL <http://zakon0.rada.gov.ua/> (дата звернення: 13.04.2020).

3. Методичні рекомендації зі складання звіту про управління затв. наказом М-ва фінансів України від 07 груд. 2018 р. № 982. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18> (дата звернення: 15.04.2020).

4. Бондар Т. А. Звіт про управління: етапи складання. *Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування, аналізу і аудиту*. Київ : КНЕУ. 2017. С. 115–117.

5. Хомюк А., Чалий І. Звіт про управління: пристрасті вирують. URL: <https://ibuhgalter.net/ru/articles/194> (дата звернення: 15.04.2020).

ПРО ПРИРОДУ КРИПТОВАЛЮТ, ЯК ОБ'ЄКТА ОБЛІКУ

Ковальова Т.В., канд. екон. наук, доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Маренич Т.Г., д-р екон. наук, професор

Харківський національний технічний університет

сільського господарства імені Петра Василенка

Початок ХХІ століття приніс розвиток цифрових технологій на основі інформаційної революції й процесів глобалізації економіки. Інформація в суспільстві й процесах господарювання стала основним ресурсом. У руках людини вона перетвориться в знання, а соціально-економічні відносини усе більше переносяться в мережний простір. Ключовим фактором цифрової трансформації в діяльності суб'єктів ринку є розвиток цифрової культури. На сучасному етапі інституціональна структура трансформаційного суспільства має свої особливості й вимагає формування цифрової економіки, що в цей час являє собою

актуальне завдання. Сьогодні фінансовий світ знайомиться з новим інструментом – криптовалютами, або віртуальними грошима. Вона стає аналогом фіатних (традиційних) валют. «Криптовалюта (від англ. Cryptocurrency) – вид цифрової валюти, емісія та облік якої засновані на асиметричному шифруванні і застосуванні різних криптографічних методів захисту, таких як Proof-of-work та/або Proof-of-stake. Функціонування системи відбувається децентралізовано в розподіленій комп'ютерній мережі. Криптовалюта захищена і зашифрована за допомогою спеціальних алгоритмів, асиметричних шифрувань, криптографічних методів», – саме так трактується криптовалюта в Вікіпедії [1]. Крім цифрової природи й використання алгоритмів шифрування даних, характерними рисами криптовалют є децентралізоване функціонування, анонімність, конвертованість і необоротність угод. Ринок криптовалют є досить новим предметом наукових дискусій. Значний доробок у розв'язанні проблеми створення та використання криптовалют зробили такі фахівці як Б. Бернанке, Ф. Вельд, Х. Влахос, О. Галицький, Е. Гельцл, А. Грінспен, М. Інґленд, Б. Кінг, М. Клягін, В. Косарев, Н. Крістін, П. Кругмен, Є. Лобачева, Н. Пантелеєва, П. Ревенков, В. Родіонова, К. Скінер, В. Супян, К. Уїлсон та інші.

Уперше криптографія для захисту конфіденційності платежів була використана в 1990 році в системі DigiCash, творцем якої є Девид Чом. Незважаючи на те, що його компанія в 1998 році стала банкрутом, саме він став основоположником використання подібних методів захисту даних. Термін «криптовалюта» же з'явився з реалізацією пирингової платіжної системи за назвою Bitcoin. Уважається що творцем даної системи є Сатоши Накамото, однак багато хто вважають, що, незважаючи на японське ім'я, він є європейцем, тому що в процесі роботи він показав прекрасне знання британської економіки. Сатоши Накамото створив спеціальну програму, що відображає на комп'ютері

електронний гаманець користувача. Bitcoin нічим не забезпечений і існує чисто на довірі користувачів. Анонімність це те основне, що приваблює користувачів Bitcoin. Однак, саме це і може бути використано для оплати наркотиків, терористичних актів, вбивств на замовлення, і такі випадки уже існують і, відповідно, такі факти виступають проти поширення таких систем платежів. На думку Валентина Меньяйло, радника Голови правління ПАТ АКБ «КОНКОРД», «поки буде існувати анонімність, криптовалюти працюватимуть. Як тільки відбудеться деанонімізація, популярність таких розрахунків може впасти до мінімуму» [2].

Механізм виробництва біткоїнів стали використовувати інші, і незабаром з'явилися такі валюти як Litecoin, Dogecoin, NXT, Darkcoin, Peercoin, YaCoin, Blackcoin і т.п. Однак, Bitcoin залишився однією з найбільш популярних криптовалют у світі.

Криптовалюти займають також інші, доволі специфічні сегменти фінансового ринку. Зокрема, головний «суперник» біткоіна – криптовалюта Ethereum була випробувана на рівні ООН як спосіб розподілу допомоги сирійським біженцям [3]. Аналоги біткоіна входять у життя релігійних громад. Ісламський світ також уже має власну криптовалюту OneGramCoin (OGC). Проект, реалізований в ОАЕ, вже вийшов на ICO [4]. Натомість засновники криптовалюти Dana створюють альтернативу домінуючій нині моделі ринкової економіки. Їхня валюта, назва якої перекладається як «щедрість», базується на принципах буддійської економіки, що передбачає «максимальний добробут за мінімального споживання» [5]. Легалізація, купівля та використання криптовалюти є досить спірним та часто обговорюваним питанням більшості країн світу, які ще не визначились як саме запроваджувати, регулювати та контролювати цифрову валюту.

Поява нового продукту на ринку інноваційних технологій зумовило появу і потенційного об'єкту обліку – кри-

птовалют. Значна кількість інформації щодо обліку криптовалют потребує детального дослідження.

Петрук О., Новак О., Яцик Т., Загнітко О., Безверхий К., Кувшинова А. та ін. [6-9] проблему відображення в обліку криптовалют досліджували через їх економічну сутність. Точки їх зору є протилежними: перші два автори доводять, що криптовалюти неможна віднести до грошей, в тому числі і до електронних, Яцик Т.В., навпаки, доводить, що облік криптовалют слід вести у складі електронних грошей. Безверхий К., Кувшинова А, Загнітко О. вважають, що цей об'єкт відповідає статусу грошей. Незважаючи на їх напруження, питання коректного відображення криптовалют у обліку залишається відкритим і потребує вирішення.

Перелік посилань:

1. Криптовалюта. *Вікіпедія* : веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D0%BF%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%B0> (дата звернення: 14.04.2020).
2. Огляд цифрових криптовалют. URL: https://bankchart.com.ua/e_banking/statii/oglyad_tsifrovih_kriptovalyut (дата звернення: 12.12.2019).
3. Six global banks join forces to create digital currency. URL: <https://www.ft.com/content/20c10d58-8d9c-11e7-a352-e46f43c5825d> (дата звернення: 12.12.2019).
4. Что бы это ни было, надувается оно очень быстро. URL: <http://expert.ru/2017/08/10/lorpnet-li-puzyir-bitkojna> (дата звернення: 12.12.2019).
5. Божественный доход: чем криптовалюта так привлекает верующих. URL: <https://ria.ru/religion/20170816/1500419618.html> (дата звернення: 12.12.2019).
6. Петрук О. М., Новак О. С. Сутність криптовалюти як методологічна передумова її відображення. *Економічні науки*. 2017. Вип. 4 (82). С. 48–55.
7. Яцик Т. В. Методика фінансового обліку криптовалюти як особливого виду електронних грошей. *Молодий вчений*. 2017. № 2. С. 349–354.
8. Загнітко О. Біткоїн: налаштувати не можна забороняти. *Kyiv School of Economics*. URL: http://www.kse.org.ua/en/about/kse-news/?news_id=2096 (дата звернення: 22.12.2019).
9. Безверхий К., Кувшинова А. Криптовалюта: гроші чи мильна бульбашка? *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 1. С. 29–38.